

Ministerie van Financiën

ANBI-besluit 2025

Focus op vermogen
en bestuur
Vermogensfondsen

1 september 2025 - FIN
Peter Jansen - ANBI-team

Doel van de presentatie

- Inzicht geven in het Besluit ANBI van 26 juni 2025.
- Voorheen aantal ANBI-onderdelen in Giftenbesluit (2014).
- ANBI-onderdelen uit dit oude Giftenbesluit nu in nieuw Besluit ANBI. Giftenregeling in nieuw apart Giftenbesluit, ook van 26 juni 2025.
- Specifieke focus op onderdelen 6 (bestedingscriterium) en 7 (beloningscriterium).
- Overige onderdelen, bij voldoende tijd, slechts in vogelvlucht benoemd.

Onderdelen Besluit ANBI

- Algemeen nut vereiste;
- Crowdfunding & loketinstellingen: nu expliciet beleid;
- Categorieën algemeen nut: uitgebreidere interpretatiehandvatten;
- Derde landen: vestiging ANBI;
- ANBI-status intrekken/toekennen: verduidelijking over terugwerkende kracht;
- **Bestedingscriterium: meer detail;**
- **Beloningscriterium: normering beleidsbepalend orgaan verduidelijkt;**
- Commerciële tarieven: nieuw kader en voorbeelden.

Inleiding bestedingscriterium

Bestedingscriterium: hoeveel vermogen mag een ANBI aanhouden?

ANBI mag alleen vermogen aanhouden dat redelijkerwijs nodig is.

- Uitgangspunt: anti-oppoteis (art. 1a lid 1d jo. 1b UR AWR).
- Bewijslast ligt bij de ANBI, *'in eerste instantie aan instelling zelf...'*.
- Vereist: onderbouwing in administratie én beleidsplan.
- Handvatten voor invulling in de praktijk in besluit: Reserves.

Continuïteitsreserve

Maximaal 1,5x kostenniveau werkorganisatie (3 jaar gemiddeld).

- Doel: opvangen van inkomstenfluctuaties.
- Kosten: personeel, huur, kantoor (geen projectkosten).
- Hoger bedrag mogelijk, mits goed onderbouwd.

Projectreserves / voorziene werkzaamheden

ANBI's mogen reserveren voor voorziene werkzaamheden, mits gekoppeld aan hun algemeen nuttige doelstelling.

Alleen toegestaan bij concrete, doelgerichte activiteiten.

Vereist:

- Projectomschrijving met bedragen;
- Verwerking in beleidsplan én financiële administratie.

Geen concreet plan = geen aanvaardbare reserve.

Reserve voorziene werkzaamheden en de tweejaarstermijn

Reserveren mag ook als de werkzaamheden in de normale gang van zaken uit reguliere inkomsten gefinancierd kunnen worden.

Voor deze situatie geldt wel: de voorziene werkzaamheden moeten dan binnen een redelijk tijdsbestek plaatsvinden.

Het besluit noemt hier als vuistregel: binnen 2 jaar.

Tweejaarstermijn is dus geen verbod of grens op reserveren zelf.

Het is een tijdsnorm bij reserveren ondanks verwachte andere financieringsbronnen.

Samenvattend: reserveren mag, maar bij deze specifieke situatie moet de uitgave binnen 2 jaar gebeuren.

Andere reserves?

Geen limitatieve opsomming, andere reserves zijn mogelijk.

Mits inhoudelijk en cijfermatig onderbouwd.

Voorwaarde:

- Doelgericht;
- Tijdelijk;
- Passend binnen de algemeen nuttige doelstelling.

Geen onderbouwing = geen aanvaardbare reserve.

Artikel 1b UR AWR

Toegestane vermogen volgens artikel 1b UR AWR.

Je mag niet zo maar vermogen oppotten... maar er zijn 3 duidelijke uitzonderingen:

1. Schenking of nalatenschap met verplichting

'We willen dat dit geld altijd behouden blijft.'

Dit is zogenaamd **stamvermogen** → mag in stand blijven, soms ook op waarde geïndexeerd.

2. Behoud is nodig volgens je eigen doel

'Onze missie is het behouden van dit landgoed, dus dat moeten we in bezit houden.'

Dan mag je die bezittingen aanhouden, **ook zonder opgelegde instandhoudingsverplichting.**

Artikel 1b UR AWR

Toegestane vermogen volgens artikel 1b UR AWR.

Je mag niet zo maar vermogen oppotten... maar er zijn 3 duidelijke uitzonderingen:

3. Vermogen voor toekomstige aankopen

'We sparen voor een pand, server, expositieruimte...'

mag, zolang het gaat om **activa die je echt nodig hebt voor je doel.**

Stamvermogen

Onderdeel a: klassiek stamvermogen

Vermogen verkregen uit schenking of erfenis, met instandhoudingsverplichting.

De bekende instandhoudingsverplichting: dit is wat traditioneel als stamvermogen wordt aangeduid.

De ANBI moet het vermogen (of het vermogensbestanddeel) in stand houden zoals opgelegd.

Let op! De instelling kan niet zelf vermogen als stamvermogen bestemmen.

De instandhoudingsverplichting

Bestedingsbeperking opgelegd door schenker of erflater.

De instandhoudingsverplichting kan door de schenker of erflater ook op het vermogensbestanddeel zelf (dus niet op de geldelijke waarde daarvan) worden gelegd.

Afhankelijk van de wil van de schenker of erflater, zoals die tot uiting komt in de voorwaarden die zijn verbonden aan de schenking of de uiterste wilsbeschikking.

Artikel 1b UR AWR - Schematisch

Art. 1b, 2	Wat mag worden aangehouden?	Grondslag	Kenmerk
a	Vermogen onder instandhoudingsverplichting	Schenking/ testament	Opgelegd van buitenaf
b	Vermogensbestanddelen die logisch volgen uit de doelstelling	Statutaire logica	Doel-interne verplichting
c	Activa of voorzieningen voor activa die nodig zijn voor doelrealisatie	Praktisch nodig	Activiteiten gericht op doel

Rendement op stamvermogen: wat te besteden?

Rendement = rente, dividend, huur én (on)gerealiseerde waardeinstijging.

Uitgangspunt: rendement is besteedbaar.

Ongerealiseerd rendement niet van jaar-tot-jaar, maar visie/actie van het bestuur is vereist.

Tenzij instandhoudingsplicht op het vermogensbestanddeel zelf rust.

Voorwaarden zijn niet altijd duidelijk in de akte.

Rendement op stamvermogen: een voorbeeld

Voorbeeld – Vermogensfonds X

- Stamvermogen: €1.000.000 (in stand te houden in reële termen)
- Jaar 1:
 - ◆ Gerealiseerd rendement (cash): €30.000 → moet worden besteed.
 - ◆ Ongerealiseerd rendement (koerswinst): €70.000 → nog niet (direct) besteedbaar.
- ⚠ Let op: tijdelijk ≠ permanent, niet oneindig parkeren.
 - Ongerealiseerd resultaat hoeft niet van jaar-tot-jaar besteed te worden.
 - Bestuur moet wel een (nieuw) bestedingsplan opstellen.

Rendement op stamvermogen: een voorbeeld

Wat moet het bestuur doen?

- Periodiek beoordelen of het werkelijke vermogen afwijkt van het (geïndexeerde) stamvermogen.

- Indien het hoger is:

- Stel afbouwplan op.
- Pas bestedingspercentage aan.
- Leg dit goed vast in beleid en administratie.

Essentie:

- Gerealiseerd rendement: altijd besteden.
- Ongerealiseerd rendement: telt mee in toets, maar hoeft (nog) niet meteen te worden besteed.
- Bestuur blijft verantwoordelijk voor tijdige bijsturing.

Rendement op stamvermogen: wat te besteden?

Bewijsvermoeden:

Is het ingebrachte stamvermogen géén geld of effectenportefeuille dan wordt verondersteld dat de ANBI het object/vermogensbestanddeel zelf moet behouden.

Dat betekent: ook de stijging van de waarde blijft in het stamvermogen.

Dit geldt niet als:

Als de ANBI de in het verleden verkregen vermogensbestanddelen op een bepaald moment te gelde heeft gemaakt. De vermogensbestanddelen zelf zijn dan niet in stand gehouden.

Rendement besteden: mag ik werken met een vast percentage?

Hoofdregel:

- Rendement moet worden besteed aan ANBI-doelstelling.
- Aftrek van: kosten, indexatie, reserves.

Safe harbour-methode:

Gebaseerd op:

- Gemiddeld rendement afgelopen 5 jaar.
- Prognose komende 2 jaar.
- Jaarlijkse toets verplicht.
- > 30% afwijking? ► Aanpassen.
- Maximaal 10 jaar bruikbaar.

Rendement besteden: mag ik werken met een vast percentage?

Belangrijk:

- Géén verplichting.
- Eigen methodes mogen ook.
- Leg goed vast en overleg bij twijfel met het ANBI-team.

In stand houden in reële termen – mag dat?

Wat mag:

- Jaarlijkse inflatiecorrectie op stamvermogen.
- Alleen als de schenker/erflater dat expliciet heeft bepaald.
- Wat hierover in de statuten staat is dus niet relevant.
- Consumentenprijsindex (CPI) = uitgangspunt.
- Andere index mag, mits goed onderbouwd.

Indexering is niet aan de orde als het object zélf behouden moet blijven (bijv. schilderij, vastgoed, aandelenpakket).

Stamvermogen van vóór 2008 – hoe kijkt de Belastingdienst hiernaar?

Probleem:

- Voor 2008 bestond het stamvermogensbegrip niet.
- Geen duidelijke schenkingsakten of statutaire bepalingen.

Coulance-oplossing:

Geen afbouw vereist als:

- Fonds bestond vóór 2008, alleen rendement werd besteed
- Uitgangspunt: eigen vermogen per 1 januari 2008 (exclusief reserves voor concrete projecten).

Let op:

- Alleen van toepassing op vóór 2008 opgebouwd vermogen.
- Latere toevoegingen vallen onder nieuwe regels.

Beloningscriterium voor beleidsbepalers

Wat mag wel en niet bij beloning van bestuur/RvT.

Algemene regel:

- Geen beloning voor bestuurswerk (beleidsbepalend werk).
- Wel: vacatiegeld of onkostenvergoeding.
- 2025: maximaal 360,63 EUR (468,82 EUR) per vergadering.
- Voorbeeld vaste vergoeding: WNT-normen (uitsluitend voor instellingen die onder WNT vallen).

Wie is beleidsbepaler?

- Orgaan dat eindverantwoordelijk is.
- Staat niet onder gezag van ander orgaan.

Uitvoerende werkzaamheden door beleidsbepalers

Uitvoerende werkzaamheden (tegen zakelijke vergoeding)?

Alleen als:

- Het echt uitvoerend is.
- Marktconform tarief passend bij aard van het werk.
- Tijdregistratie aanwezig.
- Schriftelijk vastgelegd.

Let op: Belastingdienst beoordeelt strenger dan praktijk.

Twijfel? Vraag vooroverleg aan bij ANBI Expertisecentrum.